

ZÁKLADNÁ ŠKOLA JANKA MATÚŠKU

Kohútov sad 1752/4, 026 01 Dolný Kubín

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Inovovaný

Múdra sova si v živote všade poradí

*Povedz mi a ja zabudnem.
Ukáž mi a ja si zapamätám.
Nechaj ma to urobiť a ja to urobím.
(čínske príslovie)*

ZÁKLADNÁ ŠKOLA JANKA MATÚŠKU

Kohútov sad 1752/4, 026 01 Dolný Kubín

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Inovovaný

Múdra sova si v živote všade poradí

Názov ŠVP	Inovovaný štátny vzdelávací program pre 1. a 2. stupeň základnej školy
Motivačný názov ŠKVP	Múdra sova si v živote všade poradí
Stupeň vzdelania	ISCED 1, ISCED 2
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Druh školy	štátna
Dátum schválenia	2.09.2015
Miesto vydania	Základná škola Janka Matúšku, Kohútov sad 1752/4, Dolný Kubín

Dolný Kubín, 28.08.2015

PaedDr. Mária Andrisová
riaditeľka

www.zsimdk.edupage.org
Fax: 043 582 3951

sekretariat@zsimdk.org
Tel.: 043 586 2346 – sekretariát,

riaditelka@zsimdk.org
586 5983 - riaditeľ

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.	Potvrdenie OŠMaŠ (podpis)
Platnosť inovovaného ŠkVP	02. 09. 2015		
Revidovanie	január – august 2016	Doplnenie UO iŠkVP: - pre 1.stupeň pre 2. – 4. ročník; - pre 2. stupeň pre 6.- 9. ročník. Dodatok č. 2 k pôvodnému ŠkVP upravujúci časť 1.8 – priestorové a materiálno-technické podmienky, časť 2.5 – UP školy, časť 2.8	
Platnosť iŠkVP	2.9.2016	Akceptované doplnky učebných osnov predmetov Schválený Dodatok č. 2 k ŠkVP	
Revidovanie	Jún – august 2017	Úprava UO iŠkVP: - pre 2. stupeň pre 7.- 9. ročník. v predmetoch DEJ, NEJ a RUJ, TSV a ŠPP Vydanie Dodatku č. 3 k ŠkVP platného od roku 2017/2018	
Platnosť iŠkVP	1.9.2017	Akceptované: - doplnky UO dejepis v 9. ročníku, RUJ a NEJ, TSV, ŠPP v 7. – 9. ročníku, - Dodatok č. 3 k ŠkVP	

Školský vzdelávací program pre 1. a 2. stupeň základnej školy

Motivačný názov: Múdra sova si v živote všade poradí

Predkladateľ - škola:	Základná škola Janka Matúšku, Kohútov sad 1752/4, Dolný Kubín
Adresa	Kohútov sad 1752/4, 026 01 Dolný Kubín
IČO	37808699
Riaditeľ školy	PaedDr. Mária Andrisová
Kontakty	email: riaditelka@zsjmdk.org
	telefón: 043/5865983, 0908941159
	www.zsjmdk.edupage.org
Miesto vydania	Základná škola Janka Matúšku, Kohútov sad 1752/4, Dolný Kubín
Platnosť dokumentu	2.9.2015
Zriaďovateľ:	Mesto Dolný Kubín
Adresa:	Hviezdoslavovo námestie 1651/2. 026 01 Dolný Kubín
Kontakty:	Mgr. Roman Matejov, primátor 043/5814 454, primator@dolnykubin.sk
	Ing. Michal Švento, vedúci odboru školstva
	043/5814424, michal.svento@dolnykubin.sk

Kordinátori pre tvorbu ŠkVP	
Vedúca koordinačného tímu	PaedDr. Mária Andrisová
Oblasť primárneho vzdelávania	Mgr. Gabriela Brňáková, zástupca RŠ pre 1. stupeň
	Mgr. Alena Žáková, vedúca MZ 1. – 4. ročník
	Mgr. Lýdia Katreniaková, ročníkový učiteľ
	Mgr. Zuzana Mikulová, ročníkový učiteľ
	Mgr. Jana Hrabčáková, ročníkový učiteľ
	Mgr. Iveta Bobčeková, ročníkový učiteľ
Oblasť nižšieho stredného vzdelávania	Mgr. Rastislav Eliaš, zástupca RŠ pre 2. stupeň
	Mgr. Anna Vešelényiová, zástupca RŠ pre mimoškolskú činnosť a športové triedy
	Mgr. Jana Stašová, vedúca PK SJL
	Mgr. Zuzana Prádelová, vedúca PK CUJ
	Mgr. Lea Macurová, vedúca PK MAT a INF
	Mgr. Ľubica Lacková, vedúca PK človek, príroda, práca
Výchovný program ŠKD	PaedDr. Ivana Ondrejková, vedúca PK človek, hodnoty, spoločnosť
	Mgr. Iveta Eliašová, vedúca PK zdravie a pohyb
Výchovný program CVC	Mgr. Gabriela Brňáková, zástupca RŠ pre 1. stupeň a ŠKD
	Zuzana Stašová, koordinátorka ŠKD
Výchovný program CVC	Mgr. Anna Vešelényiová, zástupca RŠ pre mimoškolskú činnosť

Tento dokument je spoločnou prácou pedagógov ZŠ Janka Matúšku v Dolnom Kubíne. Je to otvorený dokument, ktorý sa môže v prípade potreby meniť po prerokovaní v pedagogickej rade školy a v rade školy aktuálne každý školský rok.

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Veľkosť školy

Základná škola Janka Matúšku v Dolnom Kubíne je nástupníckou organizáciou Základnej deväťročnej školy na Kohútovom sade v Dolnom Kubíne. Vznikla zlúčením dvoch základných škôl a je najstaršou základnou školou v meste. Má bohatú históriu i tradície. Sídli v budove bývalého gymnázia a strednej všeobecnovzdelávacej školy z roku 1950. Od roku 1967/68 je plnoorganizovanou školou so všetkými ročníkmi. 1. decembra 1978 bol škole udelený čestný názov Základná deväťročná škola Janka Matúšku. V roku 1983 sa začala rozvíjať tradícia rozšíreného vyučovania cudzích jazykov, ktorá trvá doteraz.

Školu navštevuje cca 680 žiakov 1. – 9. ročníka, ktorí sú zaradení do 29 tried. Vyučovanie na prvom aj na druhom stupni väčšinou prebieha v 3 paralelných triedach, okrem dvoch ročníkov 1. stupňa, kde sú 4 paralelné triedy.

Vzdelávanie nadväzuje na vzdelávaciu koncepciu predchádzajúcich rokov – rozvoj osobnosti a životných zručností všetkých žiakov.

2. Charakteristika žiakov

Škola sa nachádza v centre mesta, čo umožňuje ľahkú dostupnosť pre žiakov z rôznych častí mesta a blízkeho okolia. Je otvorená všetkým, ktorí majú záujem o jej vzdelávací program. Školu navštevujú žiaci zo spádových ulíc mesta v súlade so všeobecne záväzným nariadením mesta Dolný Kubín. Do školy dochádzajú aj žiaci z okolitých obcí (Vyšný Kubín, Veličná, Revišné, Pucov, Oravská Poruba, ...) podľa aktuálnej voľnej kapacity a na základe výberu rodičov.

Z minulosti máme skúsenosti s vyučovaním telesne postihnutých žiakov, ako aj žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP). V úzkej spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradňou poskytujeme žiakom so ŠVVP odbornú starostlivosť. Podľa stupňa problému niektorí z nich postupujú podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu ako individuálne začlenení žiaci v bežných triedach, prípadne v špecializovanej triede pre žiakov s VPU. V posledných rokoch zabezpečujeme aj vzdelávanie nadaných a talentovaných žiakov formou individuálnej integrácie.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor je primeraný veľkosti školy a službám, ktoré poskytuje svojim žiakom a ich rodičom. Je zmiešaný s prevahou žien, vekovo rôznorodý od mladých začínajúcich pedagógov po skúsených učiteľov. Kvalifikovaný (100%) a odborne pripravený pedagogický zbor tvorí 44 učiteľov a 9 vychovávateľiek. Pedagogické riadenie školy a jej školských zariadení zabezpečujú riaditeľka školy a jej traja zástupcovia. Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD je riadená zástupkyňou pre 1. stupeň, činnosť vychovávateľiek koordinuje koordinátorka ŠKD.

Od roku 2002 v škole pôsobí školský špeciálny pedagóg, od roku 2011 aj školský psychológ a pedagogický asistent.

Niektorí učители súčasne s výkonom pedagogickej činnosti vykonávajú rôzne špecializované alebo riadiace činnosti, ako napríklad triedny učiteľ, vedúci metodického orgánu, ročníkový učiteľ, poradca pre e-vzdelávanie, koordinátor environmentálnej výchovy, koordinátor programu Zelená škola, koordinátor prevencie sociálno-patologických javov, koordinátor programu Ochrana života a zdravia (OŽZ), koordinátor finančnej gramotnosti.

Vedenie školy podporuje kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov. Prioritnými oblasťami sú moderné, inovatívne metódy a stratégie v didaktike vyučovania jednotlivých predmetov a práca s IKT. V nasledujúcich rokoch plánujeme zamerať sa na zvyšovanie odbornej spôsobilosti pedagógov v oblasti komunikácie, mediálnej a sociálnej výchovy, ako aj v oblasti riešenia problémov. S nástupom novej koncepcie učiteľa pracujú tímovo, spoločne plánujú a koordinujú vyučovanie tak, aby tvorilo zmysluplný celok.

4. Organizácia prijímacieho konania

A) Žiaci sú do školy prijímaní po zápise do 1. ročníka takto

- žiaci zo spádových ulíc v zmysle VZN mesta priamo v deň zápisu,
- žiaci z ostatných častí mesta a okolia školy len na základe žiadosti rodičov a podľa kapacitných možností školy.

B) Prijímacie konanie do športovej triedy so zameraním na bedminton alebo florbal

1. Testy všeobecnej pohybovej výkonnosti

Hodnotenie výkonu - CHLAPCI 5 – 1 bod

Body	1	2	3	4	5
Skok do diaľky z miesta (cm)	<125	126-141	142-168	169-195	>195
Člnkový Beh 10 x 4 m (s)	>14,1	14-13,4	13,3-12	11,9-10,8	<10,8
Kotúľ vpred	Hodnotenie podľa pravidiel gymnastiky 1- 5 bodovej škály				
Vytrvalostný člnkový beh 20m (počet úsekov)	<19	20-30	31-50	51-70	>70

Hodnotenie výkonu - DIEVČATÁ 5 – 1 bod

Body	1	2	3	4	5
Skok do diaľky z miesta (cm)	<115	116-130	131-159	160-185	>185
Člnkový Beh 10 x 4 m (s)	>14,7	14,6-13,9	13,8-12,4	12,3-11,2	<11,2
Kotúľ vpred	Hodnotenie podľa pravidiel gymnastiky 1- 5 bodovej škály				
Vytrvalostný člnkový beh 20m (počet úsekov)	<17	18-27	28-44	45-60	>60

PRESTUP V 6. ROČNÍKU - kritériá pre prijatie do športovej triedy so zameraním na florbal a bedminton

CHLAPCI – 11 ROKOV

Body	1	2	3	4	5
Skok do diaľky z miesta	<125	125-144	145-174	175-205	>205
Člnkový beh 10 x 4 m	<13,8	13,8 - 13,1	13,0 – 11,7	11,6 – 10,5	> 10,5
Kotúľ vpred	Hodnotenie podľa pravidiel gymnastiky 1 – 5 bodovej škály				
Vytrvalostný člnkový beh 20 m (počet úsekov)	< 20	20 -31	32 -51	52 -72	>72

DIEVČATÁ -11 ROKOV

Body	1	2	3	4	5
Skok do diaľky z miesta	<120	120-139	140-169	170-195	>195
Člnkový beh 10 x 4 m	<14,5	14,5-13,7	13,6-12,2	12,1-11,0	>11,0
Kotúľ vpred	Hodnotenie podľa pravidiel gymnastiky 1 – 5 bodovej škály				
Vytrvalostný člnkový beh 20 m (počet úsekov)	< 16	16 - 26	27 - 45	46 - 65	>65

2. Diagnostika/testy špeciálnych pohybových zručností a schopností

Florbal:

Prípravná hra 3:3 Sledovanie bežného prejavu ovládania loptičky hokejkou na florbal, priestorové myslenie, pohyb na ihrisku, kolektívna spolupráca.

Bedminton:

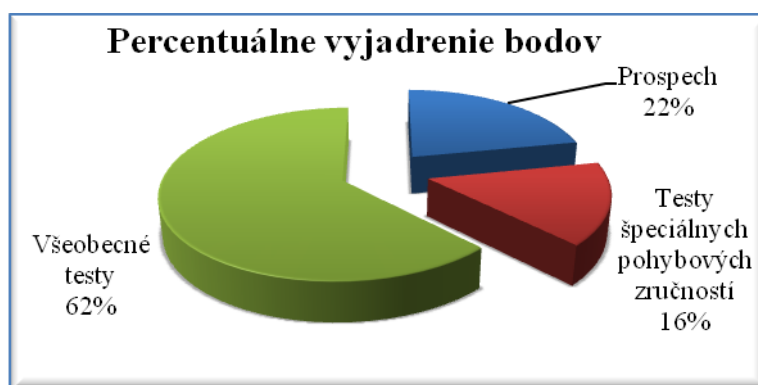
Prípravná hra 1:1 Sledovanie bežného prejavu pri hre (držanie rakety, údery), priestorové myslenie, pohyb na ihrisku

Individuálny herný výkon v prípravných hrách bude hodnotený v rozsahu 1 – 5 bodov.

3. Doplnkové kritérium - školský prospech (maximálne 7 bodov)

- priemer známok 1,00 7 bodov
- priemer známok 1,01 – 1,50 5 bodov
- priemer známok 1,51 – 2,00 3 body
- priemer známok 2,01 – 2,30 1 bod

Celkové maximálne bodové hodnotenie: 32 bodov

5. Projekty školy

Škola je zapojená do **národných projektov**:

- **Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety** – spolupráca s Centrom vedecko-technických informácií SR (predtým ÚIPŠ),
- **Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania** – spolupráca s NÚCEM Bratislava – projekty sú spolufinancované z prostriedkov EÚ;
- **Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami alebo skráteno ZŠ odborne**, a tak posilniť polytechnickú výchovu hlavne v predmetoch technika a fyzika, v druhej etape realizácie projektu rozšíriť realizáciu v predmetoch biológia a chémia – spolupráca so Štátnym inštitútom odborného vzdelávania;
- **Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí** - spolupráca s VÚDPaP v Bratislave
- **Aktivizujúce metódy vo výchove** (ich význam pre formovanie hodnotového systému s dôrazom na oblasť mediálnej gramotnosti.)spolupráca s MPC Bratislava.

Dlhodobé projekty a programy

➤ **Otvorená škola (OŠ)** – projekt realizujeme od školského roku 2001/02. Ciele projektu:

1. posilnenie výchovnej funkcie školy,
2. škola sa stáva otvorenou inštitúciou,
3. využitie materiálo-technického a ľudského potenciálu školy.

Z deviatich pilierov OŠ realizujeme tieto:

- **Šport** - organizovanie pravidelných športových podujatí a tematicky zameraných akcií v oblasti športu (tréningy – basketbal, volejbal, futbal, florbal, stolný tenis, prázdninové podujatia, turnaje a pod.),
 - **Záujmovo-vzdelávacia oblasť** - rozvoj talentu a nadania v školských zariadeniach a v škole samotnej (CVČ, ŠKD,...),
 - **Informatizácia** - cieľom projektu je, rozširovanie počítačovej gramotnosti žiakov a verejnosti),
 - **Celoživotné vzdelávanie** – vzdelávanie ostatných zamestnancov školy, vytváranie priestoru na vzdelávacie podujatia pre verejnosť,
 - **Ďalšie vzdelávanie učiteľov** - podpora kontinuálneho vzdelávania učiteľov,
 - **Kultúrne aktivity** – spolupráca s kultúrnymi inštitúciami v meste, so ZUŠ, školami, organizovanie kultúrnych podujatí a účasť na nich, a pod.
 - **Knižnica** – školská knižnica je miestom vzdelávania, oddychu pre žiakov a pedagógov školy, verejnosť i pedagogickú verejnosť Oravy (veľká časť knižničného fondu bola prevzatá z bývalého okresného metodického centra);
- **Legó Dacta** – v rámci projektu si žiaci precvičujú základné zručnosti a spôsoby riešenia problémových úloh, rozvíjajú manuálne zručnosti, trpezlivosť, fantáziu a tvorivosť, ako aj kompetencie – spoluprácu v tíme, pomoc a komunikáciu.
- **Koncepcia environmentálnej výchovy v školách** z 28.08.1997, doplnená o školské environmentálne minimum,
- **Zelená škola** – program pomáha realizovať environmentálnu výchovu prepojenú s praktickými krokmi. Tie vedú žiakov a celú školu k šetrnejšiemu prístupu voči životnému prostrediu. t.j. pomáhajú znížiť celkový vplyv školy na životné prostredie.
- **Koncepcia výchovy k manželstvu a rodičovstvu,**
- **Národný program boja proti drogám.**

Školské projekty

- Imatrikulácia prvákov
 - Deň jazykov
 - Deň Európy
 - Nočné potulky s knihou
 - Deň detí a rodičov
 - Miniolympiáda
 - Kohútakstar
 - Adoptuj si seniora
- a mnoho iných pozri www.zsjmdk.edupage.org

Medzinárodná spolupráca

- **Projekt Comenius Socrates - Školské partnerstvá 2008** - našimi partnermi boli školy z Poľska, Maďarska, Turecka a Rumunska.
- **ZŠ, Komenského, Pelhřimov, Česká republika**
- **ZŠ v Pakraci, Chorvátsko**
- Projekt E-twinning – spolupráca so školami v zahraničí prostredníctvom virtuálneho priestoru Twin Space.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

6.1 Spolupráca s radou školy

Rada školy pracuje pri škole od roku 2003. Zasadá spravidla 3-krát ročne. Na svoje zasadnutia pozýva riaditeľku školy, prípadne jej zástupcu. Zasadnutie vedie jej predseda, činnosť rady je organizovaná v súlade so stanovami a ročným plánom práce. Má 11 členov v zložení: 2 pedagógovia školy, 1 nepedagogický zamestnanec školy, 4 rodičia, 4 delegovaní zástupcovia zriaďovateľa. Spolupráca je na štandardnej úrovni.

6.2 Spolupráca s rodičmi

Komunikácia s rodičmi prebieha štandardne formou plenárnych a triednych rodičovských združení a konzultačných dní. Medzi ďalšie formy spolupráce s rodičmi patria

- tradičné vianočné besiedky,
- spoločné individuálne dohodnuté posedenia so žiakmi hlavne na 1. stupni,
- spoločne organizované zábavné spoločenské akcie.

Problémové situácie sa okamžite riešia v spolupráci triedny učiteľ, rodič, výchovná poradkyňa a člen vedenia školy (príslušná zástupkyňa riaditeľky školy alebo riaditeľka školy), vedú sa písomné záznamy. V prípade potreby je prizývaný aj špeciálny pedagóg. Rodičia dostávajú pravidelné informácie o výsledkoch vzdelávania prostredníctvom žiackych knižiek, individuálne počas konzultácie s učiteľmi. Každoročne organizujeme Deň otvorených dverí pre budúcich prvákov a ich rodičov, prípadne iných záujemcov.

6.3 Spolupráca s poradenskými zariadeniami

Škola veľmi úzko spolupracuje s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) a Súkromným centrom špeciálneho poradenstva a prevencie (SCŠPP) v Dolnom Kubíne pri riešení výchovných i vzdelávacích problémov a spoločných projektoch. Kontakt zabezpečuje výchovná poradkyňa, školskí špeciálni pedagógovia alebo školský psychológ. Ide o vyšetrenia žiakov so súhlasom rodiča, besedy, konzultácie, skupinové terapie a iné aktivity pre triedne kolektívy.

6.4 Spolupráca s inými subjektmi

- Oravská knižnica A. Habovštiaka - pedagógovia spolu so žiakmi veľmi často využívajú priestory knižnice na besedy o knihách, spisovateľoch v rámci VVP, spoločne organizujú netradičné vyučovacie hodiny v knižnici,
- Oravská galéria – organizovanie tvorivých dielní – priame vyučovanie výtvarnej výchovy v galérii, návštevy s prehliadkou expozícií,
- Oravské múzeum v Dolnom Kubíne a Oravskom Podzámku – besedy a podujatia na podporu výchovno-vzdelávacieho procesu a environmentálnej výchovy,
- Ing. Miroslavom Sanigom, CSc – SAV – ústav ekológie lesa – besedy v rámci environmentálnej výchovy,
- Regionálne kultúrne stredisko – tvorivé dielne v rámci vyučovacieho procesu a mimoškolskej činnosti, besedy,,
- Mestské kultúrne stredisko (MsKS) – návšteva kultúrnych podujatí organizovaných pre školu (koncerty, divadlo,...) a podujatia organizované školou – koncerty, školská akadémia na konci školského roka,
- Mestská polícia Dolný Kubín - besedy, vzdelávacie akcie pre mládež a deti mesta,
- Mesto Dolný Kubín (ako zriaďovateľ), príslušné odbory Mestského úradu - veľmi úzka spolupráca,
- Obvodný úrad, odbor sociálnych vecí a rodiny, spolupráca s kurátorom pri riešení výchovných problémov a neuspokojivej spolupráce s rodinou,
- Políciou SR – besedy, vzdelávacie akcie pre mládež a deti mesta,
- Základné umelecké školy v meste – výchovné koncerty,
- MPC Bratislava a jej alokované pracoviská v Žiline a Banskej Bystrici – kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov.
- Oxford – University Press – účasť na seminároch a priama spolupráca (otvorené hodiny)

7. Poskytované služby

Poradenské služby (rodičom a žiakom):	Poskytuje:
- žiakom v oblasti učenia sa (učebné stratégie)	pedagogický zbor
- pri riešení a prevencii sociálno-patologických javov	pedagogický zbor a výchovný poradca koordinátor prevencie školský psychológ
- pri neúspechu v škole - prevencia neúspechu	pedagogický zbor školský špeciálny pedagóg školský psychológ
- pri osobných problémoch a problémoch so spolužiakmi	triedny učiteľ, výchovný poradca psychológ CPPP a P, SCŠPP školský psychológ
- pri vzdelávaní mimoriadne nadaných žiakov a žiakov so zdravotným znevýhodnením	školský špeciálny pedagóg pedagogický zbor školský psychológ
- voľba povolania	triedny učiteľ a výchovný poradca školský psychológ

Školský klub detí (ŠKD)

je školské zariadenie poskytujúce výchovu a starostlivosť o žiakov mimo vyučovania. Hlavným poslaním je zabezpečenie odpočinku, relaxácie detí a ich záujmovej činnosti. Vhodné striedanie práce a odpočinku prispieva k odstráneniu únavy z vyučovania v škole, umožňuje zmysluplnú zábavu, pomáha uspokojovať a rozvíjať kultúrne potreby a rozmanité záujmy mladších žiakov. Pre žiakov ŠKD sú k dispozícii 3 pomerne malé herne, a tak sa pre pobyt využívajú kmeňové učebne, telocvične, učebňa PC, školský dvor a priľahlé okolie.

Centrum voľného času (CVČ)

je nástupníckym školským zariadením poskytujúcim výchovu mimo vyučovania. Do decembra 2012 malo názov školské stredisko záujmovej činnosti (ŠSZČ). Centrum zabezpečuje pravidelnú aj nepravidelnú mimoškolskú činnosť predovšetkým pre mladších aj starších žiakov školy. Umožňuje rozvoj talentu a nadania žiakov v záujmových krúžkoch. Napomáha rozvíjať pohybové schopnosti žiakov v športových útvaroch a zmysluplne využiť voľný čas počas školského roka a na základe záujmu žiakov a rodičov aj počas prázdnin. Okrem toho v spolupráci s inými subjektami v meste spolupracuje aj pri organizovaní školských súťaží.

Školská jedáleň

zabezpečuje zdravú a vyváženú stravu pre žiakov a zamestnancov školy. Pripravuje desiatu a teplý obed, umožňuje diétne stravovanie. V súčasnosti poskytuje možnosti stravovania cca 550 stravníkov. Pre ďalšie zlepšovanie a prípadnú možnosť výberu stravy bude potrebné riešiť technické vybavenie vývarovne, čím sa pri energetickej stabilite zlepší aj technológia prípravy jedál.

Školská knižnica

poskytuje služby ako integrované informačné centrum, v ktorom je internetová čítareň, oddelenie pre deti a učiteľská knižnica. Fond tvorí náučná literatúra, beletria, knihy encyklopedického charakteru, slovníky, odborné príručky, časopisy; videotéka, fonotéka a fond CD a DVD diskov. Učitelia využívajú fond a priestory knižnice aj na vyučovaní. Knižovník organizuje zaujímavé akcie pre deti a žiakov školy.

8. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Hlavná budova školy je z roku 1950. Z toho istého obdobia je aj bývalá školská bytovka, ktorá dnes slúži ako multifunkčný objekt. Nachádza sa v nej školská knižnica a školská kuchynka na vyučovanie

techniky. Ku škole boli postupne dobudované ďalšie budovy – školská jedáleň, školská družina (dnes pavilón pre 1. stupeň), školské dielne a nová veľká telocvičňa.

V rokoch 2009 – 2010 bol úspešne realizovaný projekt Rekonštrukcia a modernizácia objektu ZŠ Janka Matúšku. Rekonštruované boli rozvody ÚK, čiastočne boli rekonštruované elektrické rozvody, došlo k výmene starých okien za plastové v hlavnej budove školy a v malej telocvični, vymenili sa niektoré staré drevené dvere za plastové, zrekonštruovali sa podlahy v triedach, namaľovali sa steny v triedach, kabinetoch a kancelárskych priestoroch, vymenili sa svietidlá v hlavnej budove školy a v malej telocvični, vymenili sa vodovodné batérie a umývadlá v triedach. Hlavná budova školy a malá telocvičňa boli zateplené a novo namaľované. Bezbariérový prístup do všetkých podlaží je zabezpečený vybudovaním prístavby s hydraulickým výťahom. V podkroví hlavnej budovy boli dané do užívania 4 kmeňové triedy vybavené školským nábytkom, jazykové laboratórium a počítačová učebňa. Priestorové podmienky sa vylepšili. Projekt bol podporený z fondov EÚ a Mesta Dolný Kubín. Základná škola nad rámec schválených finančných prostriedkov z eurofondov zabezpečila do týchto priestorov a školský rozhlas, časť elektroinštalácie a dátové rozvody. Súbežne s rekonštrukciou základnej školy vznikli v priestoroch školy nové administratívne priestory - pracovňa výchovného poradcu a koordinátora prevencie, pracovňa špeciálnych pedagógov, školského psychológa, zborovňa pre pedagógov 1. stupňa a vychovateľky, sociálne priestory, ktoré financovala škola z vlastných prostriedkov. Areál školy je takmer celý oplotený, pri budove je školský dvor, zväčša zarastený trávou. Škola sa snaží hľadať vhodné finančné zdroje na vybudovanie vonkajších športovísk.

Rekonštrukciu elektrických rozvodov si vyžiadala havarijná situácia v objekte školskej knižnice, ktorá bola realizovaná z vlastných zdrojov. Vybudovaním lokálnych kotolní v jednotlivých pavilónoch školy s pomocou Mesta Dolný Kubín sme dosiahli úsporný režim vykurovania v objektoch školskej jedálne, pavilónu ŠKD a školskej knižnice. Postupne boli vymenené okná vo všetkých objektoch školy okrem veľkej telocvične a školskej jedálne. V našej škole neboli vybudované žiacke šatne, tento stav bol vyriešený postupným zakupovaním šatníkových skriniek tak, aby každý žiak mal svoju uzamykateľnú skrínku.

V šk. r. 2014/2015 škola začala budovať ďalšie polodborné učebne v hlavnej budove školy – jednotlivé učebne sa špecializujú podľa predmetov tak, aby vytvárali podnecujúce prostredie pre žiakov 2. stupňa – učebne zamerané na BIO, CHEM, FYZ, SJL, MAT, HUV, VYV, GEO, DEJ. Do tried bol zakúpený nábytok, tabule a učebné pomôcky z rozpočtu školy.

Všetky učebne od 1. až po 9. ročník sú vybavené dataprojektorom, PC resp. NTB pre pedagóga v triede a 12 učební má interaktívnu tabuľu alebo interaktívny dataprojektor. V súčasnej dobe sme dosiahli stav, že každý učiteľ má vlastný NTB pre pracovné potreby. Táto výpočtová technika bola priebežne dodávaná z rôznych projektov, vzdelávaní a vlastných prostriedkov školy.

Zapojením školy do národného projektu ZŠ odborne bola modernizovaná učebňa fyziky a opätovne zriadená druhá učebňa techniky. Modernizácia sa týkala dodania učebných pomôcok, spotrebného materiálu a výpočtovej techniky pre žiakov a pedagógov.

Cvičný byt pre rodinnú prípravu bol modernizovaný tak, aby vznikli tri samostatné pracovné priestory pre varenie a stolovanie. Celý priestor je vybavený modernými elektrospotrebičmi a novou kuchynskou linkou.

Nevyhovujúci hygienický stav priestorov v školskej kuchyni si vyžiadala opravu omietok, zakúpenie vzduchotechniky a zakúpenie umývačky riadu. Tieto opravy a nákupy boli realizované priebežne, podľa disponibilných finančných prostriedkov z rozpočtu školskej jedálne.

Časť školského dvora sa postupne mení na Záhradu, ktorá učí. Tá sa realizuje z finančnou podporou rovnomenného projektu, čiastočne z rozpočtu školy, ale aj zo sponzorských darov či pomoci rodičovského združenia. Boli vybudované školské záhony, vysadené ovocné stromy a kríky, hriadky, bylinková špirála, jazierko a kompostoviská.

Miestnosti, v ktorých sa realizuje výchovno-vyučovací proces:

Kmeňové učebne:	22 učební v hl. budove (väčšina je poloodborných učební pre 2. stupeň) 6 učební v žltom pavilóne 1 kmeňová učebňa v osobitnom objekte školy
Odborné učebne:	2 telocvične: malá 200 m ² veľká 648 m ² 2 učebne cudzích jazykov (z toho 1 jazykové laboratórium) 2 školské dielne 4 PC učebne 1 učebňa fyziky
Iné miestnosti využívané na VVP:	1 cvičný byt pre rod. Prípravu 1 učebňa na delenie CUJ 4 herne ŠKD

Komplexné hodnotenie podmienok pre vyučovací proces možno označiť ako priaznivé. Očakávania pre skvalitnenie podmienok na zabezpečenie edukačného procesu školy budú naplnené po vybudovaní prírodnej telocvične na školskom dvore.

V škole je zaužívaný tradičný tzv. zborovňový systém, v hlavnej budove sú 2 zborovne a v pavilóne pre 1. stupeň a ŠKD je 1 zborovňa pre pedagógov. Pedagógovia nemajú samostatné kabinety, ktoré by umožnili viac priestoru na samostatnú prácu po vyučovaní.

Vybavenie školy je nad bežným priemerom. V oboch budovách sú miestnosti pre kabinetné zbierky jednotlivých predmetov. Učebné pomôcky sa dopĺňajú v závislosti od disponibilných finančných prostriedkov. Škola využíva finančné zdroje z úspory na energiách. Internetová sieť je inštalovaná do všetkých budov, čím je zabezpečený dobrý prístup k informáciám.

9. Škola ako životný priestor

Triedy, telocvične, chodby, schodištia, školská jedáleň, toalety a ďalšie využívané priestory sú udržiavané v požadovanom technickom a hygienickom stave. Škola prebudovala toalety pre personál a žiakov školy. Interiér školy je vkusne upravený, informačné zdroje – nástenky, pútače, fotonoviny, skrinka dôvery, tabule oznamov a pod. sú priebežne aktualizované. Pre potreby získavania a odovzdávania včasných informácií je k dispozícii školský rozhlas, ktorý zároveň plní aj funkciu poskytovateľa správ a zaujímavostí zo života tried v škole, čo pozitívne ovplyvňuje priateľskú atmosféru medzi žiakmi jednotlivých tried.

Našou snahou je neustále skvalitňovať učebné prostredie školy a interiér, aby sa žiaci a pedagógovia cítili dobre a príjemne. Významnú zásluhu na tom majú všetci zamestnanci školy.

10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Zamestnanci a žiaci školy sú pravidelne vedení k bezpečnosti na pracovisku. Absolvujú pravidelné školenia, besedy a poučenia, prednášky ako prevenciu pre možnými úrazmi a chorobami. Škola v tomto smere vedie náležitú písomnú agendu.

Viac rokov nebol zaznamenaný vážny úraz žiaka ani zamestnanca školy. Najviac drobných úrazov sa vyskytlo na hodinách telesnej výchovy. Cieľom a úsilím vedenia školy je trvalo vytvárať čo najlepšie pracovné podmienky pre chod školy, čomu adekvátne zodpovedajú aj vynaložené finančné prostriedky na nákup čistiacich potrieb a pomôcok, ako aj drobného technického materiálu.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKVP

SWOT ANALÝZA	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - premyslený ŠKVP – zabezpečujúci vzdelávanie a výchovu pre všetkých (rešpektovanie osobitostí detí a žiakov) – začlenenie žiakov so zdravotným znevýhodnením, vyučovanie CUJ od 1. ročníka a športové triedy so zameraním na bedminton a florbal, mimoškolská činnosť – CVČ, akcie školy, ŠKD, - skúsené profesionálne vedenie, - poskytované služby odborných zamestnancov, - poloha v centre mesta – dve telocvične, pedagogická knižnica, prostredie v škole, - zapájanie sa do projektov, - výstupy – prijatie žiakov na SŠ – vonkajšie hodnotenie školy, - ďalšie vzdelávanie učiteľov, - ochota prevádzkových zamestnancov spolupracovať pri akciách školy. 	<ul style="list-style-type: none"> - chýbajúce vonkajšie športoviská, oplotenie celého areálu, - priemerná úroveň kontaktu s rodičmi ako výsledok analýzy, - nízky záujem rodičov, hlavne na 2. stupni ZŠ, o spoluprácu s učiteľom, so školou, - výber stravy v ŠJ – výsledok analýzy, - preferovanie starostlivosti o slabo prosievajúcich žiakov na úkor talentovaných žiakov, - nedostatok finančných prostriedkov na činnosť ŠKD, CVČ.
Príležitosti	Ohrozenia
<p>Pre žiaka a jeho zákonných zástupcov</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj talentovaných a nadaných žiakov - kvalitné vzdelávanie (CUJ, športové triedy, IKT) - rozvoj kompetencií žiakov so ŠVVP – zabezpečenie individuálneho prístupu – vytvorenie špeciálnej triedy pri ZŠ, resp. individuálne začlenenie žiakov so zdravotným znevýhodnením, - pestrá mimoškolská činnosť, - spolupráca s inými aj zahraničnými školami, - ochrana práv dieťaťa, - operatívne riešenie problémov, kvalitné poradenstvo, možnosť aktívne sa zapájať do spolupráce so školou, vyjadrovať sa k práci, - možnosť využiť internetovú čítareň, knižnicu, <p>Pre školu</p> <ul style="list-style-type: none"> - získavanie mimorozpočtových zdrojov pre školu a školské zariadenia, - skvalitnenie spolupráce so zákonnými zástupcami a inštitúciami, - účasť na tvorbe a realizácii projektov na podporu vzdelávania, - uplatňovať profesijné zručnosti pedagógov pre rozvoj školy, - modernizácia VVP, - dobrá pracovná atmosféra založená na vzájomnej pomoci, pochopení a spolupráci - ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov <p>Pre spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentovanie aktivít a činnosti školy na verejnosti 	<p>Pre žiaka a jeho zákonných zástupcov</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychická únava detí – dôsledok zlej životosprávy – nedostatok spánku a nerovnomerné rozloženie činnosti počas dňa, prípadne návykové látky, - negatívny vplyv médií na žiaka, - absencia vnútornej motivácie žiaka k učeniu, - negatívne dôsledky vývoja žiaka – problémy v rodinách – preťaženosť/ rýchle životné tempo (stres), - bezprostredný styk s negatívnymi vplyvmi verejnosti, - nedostatočná spolupráca so školou, nezáujem o dianie v škole, <p>Pre školu</p> <ul style="list-style-type: none"> - znižovanie počtu žiakov, - odchod žiakov na 8-ročné gymnázia aj zo športových tried, na bilingválne gymnázia z 8. ročníka, - nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie prevádzky ŠKD, CVČ, - ničenie školského majetku zo strany žiakov, - nezáujem rodičov o spoluprácu so školou, <p>Pre spoločnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatočný status postavenia učiteľa v spoločnosti - nedostatočná vnútorná motivácia učiteľa z dôvodu slabého finančného ohodnotenia

2. Ciele výchovy a vzdelávania

2.1. Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania

- predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni sa vyváženou venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov.

Viac v iŠVP pre primárne vzdelávanie str. 4 a v iŠVP pre nižšie stredné vzdelávanie str. 4

2.2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

PROFILÁCIA školy

Filozofia vzdelávania v našej škole vychádza z tradičných hodnôt - sloboda, otvorenosť, samostatnosť a zodpovednosť, rešpektovanie ľudských práv a práv dieťaťa, rešpektovanie pravidiel, tolerancia k ľudskej rôznorodosti, úcta k deťom a k ich rodičom, spolupráca a tvorivé úsilie.

Vízia a poslanie školy:

My pedagogickí aj nepedagogickí zamestnanci Základnej školy Janka Matúšku chceme:

- Umožniť všetkým deťom slobodne sa rozvíjať, otvorene, slušnou formou prejavovať svoje pocity, prania a názory, v rámci tolerancie počúvať aj názory iných.
- Naučiť ich preberať zodpovednosť za konanie k sebe a iným v rámci školských noriem a noriem spoločnosti, za vlastné učenie a ďalšie vzdelávanie.

Naše výchovno-vzdelávacie ciele

Inovovaný školský vzdelávací program (iškVP) napĺňa všeobecné výchovno-vzdelávacie ciele stanovené Štátnym vzdelávacím programom (ŠVP) str. 4 a vzdelávacie štandardy str. 14 ŠVP.

Pri stanovovaní cieľov edukačného procesu
škole si kladieme tri základné otázky:

→ **vysvetlenie motivačného v našej názvu ŠkVP**

1. Čo majú žiaci vedieť, keď odchádzajú zo základnej školy?	→ Múdra sova = zameranie na vedomosti
2. Čo majú vedieť robiť, t.j. aké zručnosti musia mať?	→ si živote poradí = zameranie na rozvoj životných zručností
3. Akí majú byť, keď od nás odchádzajú?	→ všade (vo svete) = zameranie na cudzie jazyky a OSR

Strategické ciele podľa koncepcií:

Pedagogická koncepcia:

1. Vychádzajúc z tradície školy inovovať školský edukačný program tak, aby škola neustále skvalitňovala výchovno-vzdelávací proces a výchovné pôsobenie.
2. V rámci školského vzdelávacieho programu v rozsahu deviatich rokov rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov, pripraviť ich na vstup do života a dať im dobré základy pre celoživotné vzdelávanie.

Koncepcia ľudských zdrojov:

Aplikovať do praxe školský vzdelávací program (ďalej ŠkVP). V tom zmysle:

1. Budovať školu ako otvorený systém a efektívne komunikovať s vonkajším prostredím, skvalitňovať spoluprácu s inými subjektmi.
2. V časovom horizonte 5 rokov postupne zangažovať aspoň 70% zamestnancov školy, 30% rodičov, spolupracovníkov a partnerov školy do jeho realizácie prostredníctvom projektov, grantov a mimoškolskej činnosti.
3. Na primeranej úrovni zapájať žiakov a rodičov do skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a procesov riadenia.
4. Udržať a zabezpečiť vysokú odbornosť pedagogického zboru, rozširovať a zdokonaľovať kompetencie učiteľov a vychovávateľov, skvalitňovať oblasť riadenia ŠkVP.

Materiálno-technická koncepcia:

V období do roku 2017 postupne vytvárať motivujúce prostredie pre žiakov a pedagógov. V tom smere:

- a) naďalej skvalitňovať priestorové a materiálno-technické podmienky,
- b) podporovať elektronizáciu školy a vyučovacieho procesu, vybaviť školu modernými učebnými pomôckami,
- c) pokračovať v budovaní polo odborných a odborných učební,
- d) efektívne využívať IKT nielen vo vyučovacom procese, ale aj pri administratívnych činnostiach pedagógov a na komunikáciu s rodičmi.

VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Hlavným pilierom školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) *Múdra sova si v živote všade poradí* je komplexnosť – zdravý, dobrý, flexibilný, primerane dobre jazykovo aj vedomostne pripravený mladý človek.

Kladíme dôraz na rozvoj každého jedinca podľa jeho možností a schopností, preto edukačný proces je zameraný na týchto **prioritách**:

- 1. Rozvoj komunikačných a prezentačných zručností žiakov v materinskom jazyku aj v cudzích jazykoch**
 - vyučovanie anglického jazyka od 1. ročníka,
 - vyučovanie predmetu dramatická výchova v 2. – 3. ročníku,
 - vyučovanie predmetu osobnostný a sociálny rozvoj v 5. – 6. ročníku, spoločenskej výchovy v 9. ročníku.
- 2. Osobnostný rozvoj jednotlivcov**
 - športové triedy so zameraním na bedminton a florbal pre pohybovo nadaných žiakov,
 - rozvoj praktických zručností v predmetoch technika a v predmetoch s prírodovedným zameraním (podpora polytechnickej výchovy a vzdelávania),
 - individuálna integrácia nadaných žiakov a žiakov so zdravotným znevýhodnením, prípadne otvorenie špeciálnej triedy pre žiakov so ŠVVP,
 - individuálny prístup, úzka spolupráca s výchovným poradcom a internými odbornými zamestnancami (špeciálnym pedagógom, školským psychológom, asistentom učiteľa),
 - rozvoj športových a pohybových zručností žiakov v CVČ, zavádzanie netradičných športov a aktivít vo VVP.
- 3. Kvalitné vzdelávanie postavené na aktívnom učení sa**
 - využívanie kritického myslenia a moderných vyučovacích stratégií, pri ktorých má žiak šancu objavovať, skúmať, vyhľadávať, preukázať svoje zručnosti, schopnosti a vedomosti v súlade s myšlienkou *Učím sa tým, že niečo robí*,
 - rozvoj tvorivosti, nadania, kooperatívnych zručností a podpora sociálnej interakcie v prirodzenom prostredí – riešenie projektových a problémových úloh, príprava na súťaže a olympiády, krúžková činnosť v CVČ, práca s talentovanými žiakmi.

3. Profil absolventa školského stupňa

3.1 Profil absolventa primárneho vzdelávania (1. stupňa základnej školy) – ISCED 1

Profil absolventa našej ZŠ	Životné zručnosti
Žiak má osvojené základy funkčnej gramotnosti.	Som snaživý a vytrvalý, dosahujem svoje ciele.
Vie prezentovať získané vedomosti a zručnosti, pochopiť druhého, vyjadriť svoj názor, riešiť problémy, je otvorený novým informáciám. Pozná školské pravidlá a dodržiava ich.	Som žiak ZŠ.
Na primeranej úrovni ovláda cudzí jazyk a informačné technológie.	Dohovorím sa jednoducho s cudzincom
Vie pracovať samostatne, aj v tíme.	Som samostatný. Som súčasťou kolektívu.
Je tvorivý, komunikatívny, samostatný, empatický, asertívny, sebakritický, tolerantný, iniciatívny.	Nadväzujem priateľské kontakty. Som iniciatívny.
Pozná zásady zdravého životného štýlu.	

Ukončenie vzdelávania: Absolvent primárneho vzdelávania získa vysvedčenie.

3.2. Profil absolventa nižšieho sekundárneho vzdelávania (2. stupňa ZŠ) – ISCED 2

Profil absolventa našej ZŠ	Životné zručnosti
Absolvent bude svojím vystupovaním robiť dobré nových meno škole, vytvárať dobré medziľudské vzťahy, správne hodnotiť svoju úlohu v školskom kolektíve, v rodine a v spoločnosti.	Som priateľ, mám eurókamarátov
Stará sa o svoje fyzické a psychické zdravie. uvažujem,	Som starostlivý, riešim problémy.
Kreatívne a empaticky bude vedieť riešiť problémy, uzatvárať kompromisy, tímovo spolupracujem. pracovať, tvorivo kriticky a logicky myslieť.	Som člen tímu,
Vie vyhľadávať, hodnotiť a spracovávať informácie z rôznych zdrojov a aplikovať ich v praxi. internet.	Učím sa inak. Komunikujem cez
Zaujíma sa o globálne problémy súčasného sveta, myslí a koná ekologicky.	Som zvedavý, objavujem
Náš absolvent dobre pozná svoj región a vie ho	Som zodpovedný.

prezentovať. Dejiny vlastného národa vníma vo vzájomnom prepojení so svetovými dejinami. Dobre ovláda slovenský jazyk, dbá na kultúru svojho ústneho a písomného prejavu .

Ako euróčan ovláda a dorozumie sa v dvoch svetových jazykoch.
euróžiak,
Kultivuje svoje estetické cítenie, snaží sa hľadať vlastné cesty sebvýjadrenia, budovať si vlastný vkus a imidž.

Učím sa ďalší cudzí jazyk.
Som flexibilný, som
budúci euroštudent.

Ukončenie vzdelávania: Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania získa vysvedčenie.

4. Obsah vzdelávania na 1. a 2. stupni ZŠ

Obsah je rozdelený do:

- vzdelávacích oblastí,
- prierezových tém.

4.1 Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov

1. **Jazyk a komunikácia** (predmety – SJL, ANJ, NEJ, RUJ, DRV)
2. **Matematika a práca s informáciami** (predmety - MAT, INF)
3. **Človek a príroda** (predmety – prvouka, PRI, FYZ, CHEM, BIO)
4. **Človek a spoločnosť** (predmety – VLA, DEJ, GEO, OBN)
5. **Človek a hodnoty** (predmety – ETV, NAV, OSR)
6. **Človek a svet práce** (predmety – PRV, TECH, prírodovedné praktiká)
7. **Umenie a kultúra** (predmety – VYV, HUV)
8. **Zdravie a pohyb** (predmety – TSV, SPP)

4.2. Prierezové témy sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov.

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR) – ISCED 1, ISCED 2

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR) - ISCED 1, ISCED 2

Environmentálna výchova (ENV) – ISCED 1, ISCED 2

Mediálna výchova (MDV) – ISCED 1, ISCED 2

Multikultúrna výchova (MUV) – ISCED 1, ISCED 2

Ochrana života a zdravia (OŽZ) – ISCED 1, ISCED 2

Regionálna výchova a tradičná ľudová tvorba (RLK) – len ISCED 1 (v ISCED 2 je súčasťou MUV)

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke (DOV) – len ISCED 1

REALIZÁCIA PRIEREZOVÝCH TÉM V NAŠOM INOVOVANOM ŠKVP

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ (OSR)

Ciele

- rozvíjať u žiakov sebaúctu, sebareflexiu, sebadôveru,
- preberať zodpovednosť za svoje konanie,
- naučiť ich predchádzať sociálno-patologickým javom (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok),
- uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva, potreby a názory ostatných,
- pestovať kvalitné medziľudské vzťahy.

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy)

1. skupinová práca: diferencované úlohy, sebahodnotenie, kooperácia v skupine a medzi skupinami, sebaaprezentácia, objektívne hodnotenie iných, konštruktívna kritika (návrh iného riešenia)
2. tvorba projektov: diferencované úlohy, hodnotenie a sebahodnotenie, kooperácia v skupine a medzi skupinami, sebaaprezentácia, úvaha
3. diskusia, riadený rozhovor
4. modelové situácia: vopred pripravené alebo náhodne vybrané
5. zážitkové učenie: riešenie bežných životných situácií v teréne (doma, v škole, v sociálnej skupine,...), návštevy knižníc, galérií, múzeí, kultúrnych podujatí,...
6. besedy a prednášky
7. didaktické hry, súťaže
8. práca s literatúrou
9. využitie IKT a audiovizuálnej techniky

Realizuje sa ako:

- a) integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ;
- b) ako samostatný učebný predmet v rámci rozširujúcich hodín (pri profilácii školy) na 2. stupni ZŠ v 5. a 6. ročníku (predmet má rovnaký názov), v 9. ročníku v predmete spoločenská výchova.

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU (VMR)

Ciele:

Prierezová téma VMR je zacielená na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby si žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti,
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských a partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva,
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality,
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom každodennom živote.

Sféry prierezovej témy (témy)

- ISCED 1:**
1. Výchova v rodine
 2. Zásady zdravého života
 3. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka
 4. Rovnoprávnosť pohlaví
 5. Vznik a vývoj ľudského jedinca
 6. Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty

- ISCED 2:**
1. Priateľstvo
 2. Kultivované dospievanie
 3. Anatómia a fyziológia rozmnožovacích ústrojov
 4. Zodpovedný prístup k sexualite
 5. Negatívny vplyv drogových závislostí na sexuálne a reprodukčné zdravie
 6. Zásady bezpečného správania

Realizácia – výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy)

1. **Metódy dialogické**
 - dialóg v celej triede (frontálna forma)
 - dialóg v skupine žiakov (skupinová forma)
 - dialóg vo dvojici
2. **Metódy problémové**
 - konfliktná metóda
 - metóda incidentu
 - skupinové riešenie problému
 - metóda výberu vhodného riešenia
3. **Inscenačné metódy**
 - štruktúrne (každý žiak má k dispozícii opis svojej roly - úlohy)
 - mnohostranné hranie úloh

Realizuje sa ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA (ENV)

Cieľ

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Sféry (tematické okruhy):

I. Ochrana prírody a krajiny

- **les** (význam lesa, funkcia lesného ekosystému, les v našom prostredí, vzájomné vzťahy v ekosystéme lesa, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie).
- **pole** (význam, zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli, okolie polí),
- **vodné zdroje** (ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou),
- **more** (druhovú rozmanitosť, význam pre biosféru, morské riasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého),
- **tropický dažďový prales** (druhovú rozmanitosť, miznutie tropických dažďových pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme),
- **ľudské sídlo** – mesto – dedina (umelý ekosystém, jeho funkcia a vzťah k okoliu, aplikácia na miestne podmienky,

- **urbanizácia** - vplyv na prírodu a krajinu, kultúrna krajina (pochoopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia).

II. Zložky životného prostredia

- **Voda** (význam vody, kolobeh vody, ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia).
- **Ovzdušie** (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia).
- **Pôda** (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo).
- **Zachovanie biodiverzity** (význam druhovej rozmanitosti pre zachovanie biologickej rovnováhy na Zemi a jej ochrana).

III. Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana

- Význam prírodných zdrojov pre človeka
- Obnoviteľné prírodné zdroje
- Neobnoviteľné prírodné zdroje
- Racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie

IV. Ľudské aktivity a problémy životného prostredia

- **Poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie** (význam, vývoj, energetické zdroje dopravy a ich vplyv na prostredie, druhy dopravy a ekologická záťaž, doprava a globalizácia).
- **Priemysel a životné prostredie** (priemyselná revolúcia a demografický vývoj, vplyv priemyslu na prostredie, spracovávané materiály a ich pôsobenie na životné prostredie, vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťah priemyslu k ochrane životného prostredia, priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti).
- **Odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi** (odpady a príroda, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhy odpadu, likvidácia, triedenie, recyklovanie odpadu).
- **Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok** (význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok, ochrana mestských pamiatok zaradených do zoznamu Svetového dedičstva, právne riešenie u nás , v EÚ a vo svete).
- **Zmeny v krajine** (dôsledky urbanizácie – narušovanie prírodných ekosystémov, záber poľnohospodárskej pôdy, územné plánovanie z hľadiska ochrany životného prostredia).
- **Dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí** (Agenda 21, Deň Zeme, Deň životného prostredia OSN...).

V. Vzťah človeka k prostrediu

- **Naše mesto, obec** (prírodné zdroje, ich pôvod, spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva, príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana).
- **Náš životný štýl** (spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie).
- **Lokálne a globálne ekologické problémy** (príklad problému, jeho príčina, dôsledok , súvislosť , možnosti a spôsoby riešenia, vlastný názor, jeho zdôvodnenie a prezentácia).
- **Prostredie a zdravie** (kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia, environmentálne zdravie) nerovnomernosť života na Zemi (rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na Zemi, príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja).

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy)

Účinná realizácia environmentálnej výchovy v škole vyžaduje komplexný prístup zo strany učiteľov a vychovávateľov. Je potrebné stanoviť si primerané a kontrolovateľné ciele pre každú tému učiva a urobiť

optimálny výber metód a foriem práce. Pri realizácii environmentálnej výchovy treba voliť také metódy, formy a prostriedky práce, ktoré rozvíjajú poznávacie schopnosti a sociálne zručnosti žiakov. Súčasne prispievajú k pozitívnym emocionálnym zážitkom a získavaniu vedomostí o vzťahoch medzi organizmami a vzťahu človeka k životnému prostrediu.

Okrem klasických metód (motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie a opakovanie učiva) budeme veľký dôraz klásť na:

- začlenenie práce s encyklopédiami, kartografickým materiálom, práce s literatúrou - a doplňujúcimi zdrojmi,
- samostatné vyhľadávanie informácií, vedenie žiakov k samostatnej práci pri vypracovávaní referátov a projektov,
- maximálne využitie IKT vo výučbe – výukové programy, dataprojektor, počítač, DVD filmy,
- využitie didaktických hier - zemepisné tajničky, doplňovačky, osemsmernky, kvízy

A/ Metódy

1 Motivačné metódy:

- a) **motivačné rozprávanie** (približovanie obsahu učenia),
- b) **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- c) **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- d) **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

2. Expozičné metódy:

- a) **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- b) **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva),
- c) **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),
- d) **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
- e) **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov, experiment),
- f) **inscenačné hry** – hranie rolí, dramatizácia

3. Problémové metódy:

- a) **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)
- b) **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

4. Práca s knihou a textom

(čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií),

5. Samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie

(samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

6. Aktivizujúce metódy:

- a) **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),
- b) **didaktické hry** (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti),
- c) **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

7. Fixačné metódy - metódy opakovania a precvičovania:

- a) ústne a písomné opakovanie,
- b) opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry,
- c) domáce úlohy).

B/ Formy vyučovania:

- a) ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov,
 - frontálne vyučovanie,
 - práca v skupinách,
 - kooperatívne vyučovanie,
 - práca vo dvojiciach,
 - práca na školskom pozemku,
 - vychádzka,
 - exkurzia,
 - fenologické pozorovanie,
 - starostlivosť o bylinkovú špirálu,
- b) projektový týždeň v rozsahu max. 20 hodín

MEDIÁLNA VÝCHOVA (MDV)

Hlavným cieľom mediálnej výchovy je získať a rozvíjať mediálnu gramotnosť, mediálne kompetencie a schopnosť prijímať, analyzovať, hodnotiť a zaujať vlastný názor k mediálnym obsahom.

Ciele mediálnej výchovy

Žiak sa naučí:

- orientovať v druhoch médií a v ich produktoch,
- uvedomiť si pozitíva a negatíva v rôznych typoch médií,
- formovať vlastný názor na médiá a obhájiť si ho.

Realizácia – výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy):

- A) kritické čítanie – argumentácia mediálneho textu a jeho interpretácia
- B) stavba mediálnej správy
- C) fungovanie a vplyv médií v spoločnosti

Metódy a formy:

1. tvorba mediálnej správy,
2. skupinová práca,
3. práca v realizačnom tíme,
4. spracovávanie a vyhodnocovanie podnetov z médií,
5. triedenie informácií,
6. modelová situácia,
7. hra,
8. diskusia,
9. beseda,
10. tvorba časopisu,
11. brainstorming,
12. interview,
13. reprodukcia textu,
14. dramatizácia textu.

Realizuje sa ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA (MUV)

Ciele

- viesť žiakov ku kultúrnemu sebauvedomeniu , k vnímaniu vlastných emocionálnych a sociálnych väzieb na kultúru okolia .
- Poskytovať dostatok podnetov pre zažitie rôznorodosti sveta .
- Rozvíjať poznanie kultúr a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v duchu tolerancie a vzájomnej úcty.

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy):

A/ Zážitkové a skúsenostné metódy

1. hra,
2. pozorovanie,
3. opis,
4. riadený rozhovor,
5. projektové vyučovanie ,
6. dramatizácia ,
7. práca s knihou,
8. tvorba príbehu a pod.

B/ Kooperatívne metódy

1. metóda brainstormingu,
2. skupinová práca,
3. skupinové vyučovanie,
4. práca vo dvojiciach .

Realizuje sa ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA (OŽZ)

Povinné učivo, ktoré nie je samostatným predmetom je súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, zdravia a života iných ľudí. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí.

Ciele

Žiaci:

- získajú nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie,
- budú teoreticky a prakticky ovládať vybrané úlohy z tematiky riešenia mimoriadnych situácií – civilná ochrana;
- zo zdravotnej prípravy vedieť poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- vedieť zvládnuť základné činnosti pri pohybe a pobyte v prírode;
- vzhľadom na vek a pohlavie optimálne zvyšovať psychickú, fyzickú pripravenosť a odolnosť pre prípad vzniku predpokladaných mimoriadnych situácií.

Sféry (tematické celky):

- I. Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana
- II. Pohyb a pobyt v prírode
- III. Zdravotná príprava

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy):

A/ Metódy

1. Slovné metódy

- a. Monologické (rozprávanie, vysvetľovanie, výklad, prednáška)
- b. Dialogické (rozhovor, dialóg, diskusia, beseda)
- c. Metódy práce s textom (učebnicou, knihou, webovými článkami)

2. Demonštračné metódy

- a. Pozorovanie
- b. Názorná ukážka
- c. Demonštrácia statických obrazov (obrazy, grafy, nákresy)
- d. Projekcia statická (premietanie slajdov) a dynamická (animácie, videá)

3. Praktické metódy

- a. Návčik pohybových a praktických činností (jednoduché manuálne činnosti)
- b. Pracovné činnosti (práca v dielňach, laboratórne pokusy)
- c. Výtvarné a grafické činnosti (rysovanie)

4. Aktivizujúce metódy

- a. Diskusné (riadený rozhovor, diskusia)
- b. Situačné (riešenie problémových situácií a ich rozbor, hranie rolí)
- c. Didaktické hry (rôzne hry, súťaže, aktivity)

B/ Formy

Realizuje sa ako:

- a) V priebehu školského roka integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ;
- b) Kurzy v rámci týchto organizačných foriem:
 - Didaktické hry (1. - 4. ročník)
 - Účelové cvičenie (5. - 9. ročník)

1. Didaktické hry (DH) v 1. – 4. ročníku sa konajú v prírode 1 raz v roku v trvaní 4 hodín. Pred DH realizujeme deň prípravy najmä na teoretickú časť v rozsahu 2 – 4 hodín podľa náročnosti plánovaných činností. Didaktické hry nezamieňame s cvičeniami v prírode v rámci telesnej výchovy - učivo z turistiky.

2. Účelové cvičenia (ÚC) v 5. – 9. ročníku realizujeme v prírode 2 razy do roka po 5 hodín spravidla na jeseň a jar. Pred realizáciou ÚC vykonáme deň prípravy z teoretickej časti učiva v rozsahu 3 – 5 hodín podľa náročnosti obsahu a organizácie plánovaného ÚC. Učivo turistiky realizované v rámci telesnej výchovy formou cvičení v prírode nezamieňame s ÚC.

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA (RLK)

Cieľ

- vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Sféry prierezovej témy:

- I. Môj rodný kraj
- II. Objavujeme Slovensko
- III. Tradičná ľudová kultúra.

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy):

1. výlet
2. exkurzia
3. návšteva regionálneho podujatia
4. beseda
5. rozhovor
6. literárno-dramatické formy
7. tvorba projektov
8. vlastná tvorba
9. zážitkové vyučovanie
10. práca s internetom

Realizuje sa v priebehu školského roka integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov na 1. a 2. stupni ZŠ. Na 2. stupni ZŠ ako súčasť multikultúrnej výchovy.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI NA CESTNEJ PREMÁVKE (DOV)**Ciele:**

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a správnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v bežnom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich poriadok cestnej premávky.

Realizácia - výchovné a vzdelávacie stratégie (metódy a formy) na 1. stupni ZŠ:

1. práca s omaľovánkami,
2. hry zamerané na skvalitnenie prijímania a rozlišovania zmyslových vnemov,
3. tvorba dopravných kalendárov,
4. nácvik dopravných pesničiek, hranie scénok a divadelných predstavení s dopravnou tematikou,
5. nácvik vhodného a bezpečného správania v simulovaných i reálnych dopravných situáciách,
6. práca v tímoch na projektoch,
7. praktický výcvik na DDI alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy spojený s pozorovaním správania a konania žiakov,
8. vychádzka spojená s pozorovaním účastníkov cestnej premávky,
9. metóda auto regulácie a sebariadenia,
10. využitie informačných a komunikačných technológií.

Realizuje sa:

- a) ako integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov,
- b) praktický výcvik dopravnej výchovy na dopravnom ihrisku v rozsahu hodín
- c) súčasť didaktických hier v prepojení na OŽZ.

5. UČEBNÉ OSNOVY (ďalej UO) – VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

- sú povinnou a neoddeliteľnou súčasťou iŠkVP (príloha 2 k iŠkVP pre ISCED 1 a ISCED 2),
- vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu (ďalej UP).

Učebné osnovy každého predmetu pre ISCED 1 a ISCED 2

- **Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy ŠVP** jednotlivých predmetov sú zverejnené na internetovej stránke Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave www.statpedu.sk - základné školy.
- **Učebné osnovy iŠkVP** pre ISCED 1 a ISCED 2 - *pozri prílohu 2*
- **Profil absolventa príslušného stupňa** vzdelávania v našej základnej škole je **uvedený na str. 18 - 19.**

V podmienkach našej školy máme tieto možnosti:

- UO sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmety, kde sa nezvyšuje hodinová dotácia v UP,
- UO sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet, pričom sa mení kvalita vzdelávacieho štandardu – v UO predmetu sú osobitne vymedzené oblasti, kde sa mení kvalita výkonu, (napr. predmety, ANJ, MAT, SJL a pod.)
- naša škola vytvorila UO pre nové predmety iŠkVP - dramatická výchova (ISCED 1), OSR (ISCED 2), prírodovedné praktiká ako alternatívny predmet k druhému CUJ od 7. ročníka – ISCED 2.

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu – ročníka, stupňa. Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania.

Delia sa na výkonové a obsahové štandardy. Obsahujú štruktúru učebných cieľov. Patria k nim

- **spôsobilosti k celoživotnému učeniu sa** (používa rôzne učebné stratégie – spôsoby),
- **sociálne komunikačné spôsobilosti** (dorozumie sa s ostatnými a vie narábať s informáciami, porozumie),
- **spôsobilosť riešiť problémy** (hľadá vhodné postupy na vyriešenie problému),
- **spôsobilosti občianske** (dodržiava spoločnosťou dohodnuté normy a pravidlá),
- **spôsobilosti sociálne a personálne** (dokáže pracovať v tíme, rešpektuje ostatných),
- **spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry** (orientuje sa v oblasti kultúry, pozná etiketu a správa sa podľa nej),
- **spôsobilosť uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky** (plní úlohy podľa svojho osobného maxima),
- **digitálna spôsobilosť** (vie používať IKT),
- **spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti** (hľadá nové spôsoby riešenia úloh).

Kompetencie budú žiaci získavať a rozvíjať v procese učenia sa. Každý žiak ich bude zvládať svojim individuálnym tempom podľa svojich možností a schopností. K tomu je prispôsobený aj systém hodnotenia predmetu (viac v Klasifikačnom poriadku ZŠJMDK – príloha Školského poriadku ZŠJMDK.)

Realizácia NÁRODNÉHO ŠTANDARDU FINAČNEJ GRAMOTNOSTI – pozri prílohu 3 k ŠkVP – **Finančná gramotnosť v podmienkach ZŠ Janka Matúšku**

6. KOMPLETNÝ UČEBNÝ PLÁN k iŠkVP NAŠEJ ZŠ

- *pozri prílohu č. 1 k tomuto materiálu spolu s poznámkami k UP*

7. VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE (organizačné formy a metódy vyučovania)

Voľba vyučovacích stratégií - metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa.

Hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Snažíme sa, aby vybrané metódy, formy boli veku primerané a podporovali motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Pri výchove a vzdelávaní uplatňujeme:

7.1. Vzdelávacie zásady

- vytvorenie optimálnych podmienok,
- zásada primeranosti a individuálneho prístupu k žiakom,
- zásada spojenia teórie s praxou, školy so životom,
- zásada sústavnosti a postupnosti,
- snaha o zvýšenie vnútornej motivácie žiakov pozitívnym hodnotením.

7.2. Vzdelávacie metódy

- motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia,
- aktivizujúce metódy – diskusia, kooperatívne vyučovanie,
- praktické metódy,
- tvorivé metódy,
- vyučovanie pomocou didaktickej techniky,
- využívanie IKT vo vyučovaní.

7.3. Vzdelávacie formy

- frontálne,
- skupinová a párová práca,
- individuálna práca,
- hranie rolí,
- projektové vyučovanie.

Prehľad najčastejšie využívaných metód a foriem práce (výber závisí od predmetu a preberaného učiva).

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre tvorivú aktivitu žiakov. Často využíva vyučovanie v netradičných priestoroch (knížnica, galéria) formou exkurzií, vychádzok, besied a pod. Rozvoj všetkých stránok osobností žiaka podporuje najmä zážitkové učenie. Čím je žiak aktívnejší, tým je jeho učenie efektívnejšie.

Učebnú aktivitu väčšinou začínajú informácie učiteľa a učebné úlohy javoch a pozorovaných objektoch zadávané učiteľom. Dôležité sú aktivity na rozprávanie vlastných skúseností žiakov o veciach,

Viac - pozri rozpracované učebné osnovy každého predmetu.

8. Podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)

Naša škola je otvorená pre žiakov so ŠVVP.

Rozsah odbornej starostlivosti

Odborná starostlivosť je poskytovaná žiakom s poruchami pozornosti, správania, učenia, s poruchami sluchu, s viacnásobným postihnutím a so všeobecným intelektovým nadaním.

Odborní zamestnanci

1. Mgr. Ivana Mikulajová – odborný zamestnanec – školský špeciálny pedagóg (surdopédia). Zabezpečuje starostlivosť o žiakov so ŠVVP vrátane individuálne začlenených žiakov.
2. Mgr. Mária Paľová, školská psychologička. Zabezpečuje starostlivosť o žiakov s poruchami pozornosti a žiakov so všeobecne intelektovým nadaním.

Ďalšie personálne zabezpečenie:

Mgr. Anna Vešelényiová (špeciálna pedagogika), zástupkyňa riaditeľky školy pre mimoškolskú činnosť. Pracuje so žiakmi so ŠVVP.

Anna Kokošková, asistent učiteľa, pracuje so žiakmi so ŠVVP

Organizačné formy a postupy

- pre žiakov

Odborná starostlivosť je žiakom poskytovaná najmä individuálnou a skupinovou formou.

V edukácii žiakov so ŠVVP intenzívne spolupracujeme s odborníkmi z centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP), zo súkromných centier špeciálno-pedagogického poradenstva (SCŠPP) a s rodičmi.

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov sa hodnotia podľa Metodického pokynu č. 22/2011 č.:2011-3121/12824:4-921 a prílohy č. 2 - Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole. Konzultujú sa s odborníkmi CPPPaP a SCŠPP, ktorí majú žiakov v starostlivosti.

- pre rodičov

Zabezpečujeme stretnutia rodičov s odbornými zamestnancami školy zamerané na rôzne formy pomoci, edukačných intervencií a podpory pri starostlivosti o dieťa so ŠVVP.

CPPPaP a SCŠPP usmerňujú pedagógov metodicky a v spolupráci s našim odborným tímom a rodinou, pomáhajú riešiť aktuálne problémy a vzniknuté situácie.

- pre pedagógov

Poskytujeme poradenstvo a pravidelný servis – každý štvrtrok prehodnocujeme IVP, v prípade potreby konzultujeme ďalšie postupy. Individuálny výchovno-vzdelávacie program pre integrovaných žiakov vypracováva triedny učiteľ a tím odborných zamestnancov školy a konzultuje ho s rodičmi žiaka. V triedach a oddeleniach školského klubu detí, v ktorých sú zaradení žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia, je podľa potreby zabezpečené kooperatívne vyučovanie. Odborní zamestnanci sa zúčastňujú školských a mimoškolských aktivít najmä s triedami, v ktorých sú začlenení žiaci s poruchami správania.

Materiálne podmienky

Žiakom so ŠVVP a žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia je individuálna a skupinová odborná starostlivosť poskytovaná v pracovni špeciálneho pedagóga a pracovni školského psychológa. Materiálne vybavenie (pracovňa špeciálneho pedagóga, pracovňa školského psychológa, pomôcky na nápravnú a terapeutickú činnosť, encyklopédie, výukové CD, alternatívne pomôcky a pod.) sa priebežne dopĺňajú. Intervenčné programy realizujeme v školských triedach.

8.1. Všeobecné zásady pri práci so žiakmi so špecifickými poruchami učenia

Slovenský jazyk

Špecifické poruchy učenia zasahujú najmä oblasť slovenského jazyka. Je preto potrebné využívanie metód tolerantného prístupu k týmto žiakom:

1. Uprednostniť ústnu formu skúšania.
2. Čítanie hodnotiť miernejšie, zohľadňovať problémy v čítaní (v prípade dyslexie).

3. Nevyvolávať žiaka k dlhému čítaniu nahlas pred celou triedou, nechať ho čítať jednoduchšie úseky textu, po jednej – dvoch vetách.
4. Na domácu prípravu dávať žiakovi len primeranú časť textu (jeden dlhší odstavce alebo viac kratších). Platí zásada: čím väčšie problémy v čítaní, tým menej textu na čítanie.
5. Takýto žiak sa horšie orientuje v texte, často nevie, kde ostatní čítajú, pretože nestačí sledovať bežné tempo čítania ostatných žiakov. Je preto vhodné ťažšie slová a slová so spoluhláskovými zhlukmi nacvičiť dopredu.
6. Nehodnotiť kvalitu písma a úpravu zošitov (v prípade dysgrafie).
7. Zohľadňovať pomalé tempo písania.
8. Zadávať alternatívne formy diktátov:
 - **diktát formou doplňovačky** – je stavaný tak, že v ňom sledujeme len jeden gramatický jav, na kontrolu napísaného mu poskytneme dlhší čas
 - **diktát so školským špeciálnym pedagógom** – vhodný u žiakov, ktorí dostávajú z diktátov zlé známky, sú opakovane neúspešní, v triede pri diktátoch zlyhávajú
9. Žiak so ŠPU máva často znížený jazykový cit, čo v praxi znamená, že sa dokáže naučiť základne pravopisné pravidlá, ale ich aplikácia mu robí ťažkosti, preto je vhodné u týchto žiakov aj **teoretické preskúšanie gramatických pravidiel** (vhodné ako alternatíva diktátu).
10. Obmedzujeme alebo úplne vynechávame časovo limitované písomy tzv. päťminútovky.
11. Veľké písomné práce brať do úvahy v menšej miere, výslednú známku generovať z výsledkov priebežného skúšania
12. Na vyučovaní zapájať viaceré zmysly.
13. Na konci hodiny konkrétne zhrnúť podstatu učiva, aby dieťa vedelo, čo sa naučilo a čo má vedieť.

Matematika, fyzika, chémia

Špecifické poruchy učenia zasahujú nielen oblasť slovenského jazyka, ale aj ostatné vyučovacie predmety. Preto aj v nich využívame niektoré z metód tolerantného prístupu k týmto žiakom:

1. Uprednostniť ústnu formu skúšania.
2. Pri odpovedi (písomnej, ústnej) uprednostniť základné typy príkladov.
3. V prípade písomnej práce redukovať množstvo úloh, aby bolo schopné skončiť v rovnakom čase ako ostatní. Úlohy dostane napísané na papieri, neodpisuje ich z tabule, ani ich nediktujeme.
4. Na vyučovaní zapájať viaceré zmysly.
5. Počas vyučovania žiaka kontrolujeme – prácu, pochopenie, zhodu grafického prejavu s preberaným učivom.
6. Kontrolovať, či žiak dbá na správny postup a úpravu, aby nevynechalo niektorého člena príkladu.
7. Nechať žiaka používať kompenzačné pomôcky i počas hodnotenia (pri písaní písomnej práce). Výsledky, ktoré dosiahne s kompenzačnou pomôckou sa berú rovnocenne s výsledkami ostatných žiakov (kompenzačné pomôcky: kalkulačka, tabuľky so vzorcami, násobila).
8. Pri slovných úlohách žiakovi predčítať zadanie, presvedčiť sa o pochopení zadania.
9. Dávať pozor na zámeny tvarovo podobných alebo zrkadlovo obrátených číslic (6-9, 3-8, 4-7) a na chyby vzniknuté z nedodržania správnej úpravy, podpisovania. Skontrolovať nielen správnosť výsledku, ale aj postupu.
10. V geometrii s toleranciou hodnotiť nižšiu kvalitu rysovania, priestorového videnia a vizuomotoriky.
11. Na konci hodiny konkrétne zhrnúť podstatu učiva, aby dieťa vedelo, čo sa naučilo a čo má vedieť.

Dejepis, prírodopis, zemepis, vlastiveda, prírodoveda

Špecifické poruchy učenia zasahujú nielen oblasť slovenského jazyka, ale aj ostatné vyučovacie predmety. Preto aj v nich využívame niektoré z metód tolerantného prístupu k týmto žiakom:

1. Uprednostniť ústnu formu skúšania.
2. Pri preberaní nového učiva sa uistiť, či žiak rozumie používaným pojmom.
3. Vo vyučovaní zapájať viaceré zmysly.

4. Počas vyučovania žiaka kontrolujeme – prácu, pochopenie, zhodu grafického prejavu s preberaným učivom, či žiak dbá na správny postup a úpravu.
5. Dbáť na to, aby žiak mal poznámky prehľadne štrukturované, farebne odlišené. Pokiaľ to nedokáže, zavedieme mu zošíť formou zakladača, kde mu vyučujúci dopredu pripraví predpísané poznámky.
6. V prípade písomnej práce redukovať množstvo úloh, aby bolo schopné skončiť v rovnakom čase ako ostatní. Úlohy dostane napísané na papieri, neodpisuje ich z tabule, ani ich nediktujeme.
7. Pri písomných prácach žiakovi predčítať zadanie tak, že žiak zároveň kontroluje predčítavaný text. Učiteľ sa presvedčí o jeho pochopení.
8. Na konci hodiny konkrétne zhrnúť podstatu učiva, aby dieťa vedelo, čo sa naučilo a čo má vedieť.
9. Brať na vedomie fakt, že žiak so ŠPU má problémy s časovo-priestorovou orientáciou, vizuomotorickou orientáciou, pravo-ľavou orientáciou, čo spôsobuje ďalšie ťažkosti napr. s orientáciou na mape, s orientáciou v časových údajoch a pod.

Cudzí jazyk

Špecifické poruchy učenia zasahujú aj oblasť cudzích jazykov. Je preto potrebné využívanie metód tolerantného prístupu k týmto žiakom:

1. Uprednostniť ústnu formu skúšania.
2. Čítanie hodnotiť miernejšie, zohľadňovať problémy v čítaní (v prípade dyslexie).
3. Nevvolávať žiaka k dlhému čítaniu nahlas pred celou triedou, nechať ho čítať jednoduchšie úseky textu, po jednej – dvoch vetách.
4. Takýto žiak sa horšie orientuje v texte, často nevie, kde ostatní čítajú, pretože nestačí sledovať bežné tempo čítania ostatných žiakov.
5. Zohľadňovať pomalé tempo písania. Uznať ako správny aj fonetický zápis slova.
6. Pri vyučovaní využívať multisenzorický prístup.
7. Žiak so ŠPU máva často znížený jazykový cit, čo v praxi znamená, že sa dokáže naučiť základne gramatické pravidlá, ale ich aplikácia mu robí ťažkosti, preto je vhodné u týchto žiakov aj teoretické preskúšanie gramatických pravidiel.
8. Obmedzujeme alebo úplne vynechávame časovo limitované písomy tzv. päťminútovky.
9. Veľké písomné práce, testy, brať do úvahy v menšej miere, výslednú známku generovať z výsledkov priebežného skúšania
10. Na konci hodiny konkrétne zhrnúť podstatu učiva, aby dieťa vedelo, čo sa naučilo a čo má vedieť.
11. Podporovať každú snahu o vyjadrenie sa v cudzom jazyku

8.2. Zásady pri práci so žiakmi s ADHD/ADD:

1. **Positívne nabádanie k práci** hneď po splnení úlohy, ktoré vedie k uspokojovaniu žiaka a k snahe získať pochvalu.
2. **Častá spätná väzba** podáva informáciu o kvalite výkonu. Žiak by mal byť umiestnený čo najbližšie pri učiteľovi, aby jeho správanie mohol sledovať a hneď mu poskytnúť spätnú väzbu.
3. **Inštrukcie a pokyny** musia obsahovať len niekoľko krokov, pri ktorých musí dospelý dodržiavať očný kontakt
4. **Úlohy**, ktoré žiak dostáva majú byť jednoduché, splniteľní a krátke
5. **Nediskutovať o vhodnosti správania.** Dospelý musí stanoviť mantinely, ktoré treba dodržiavať. Pokiaľ ho upozorňujeme, musí vedieť, že náš vzťah k nemu sa nemení, len sa nám nepáči čo práve urobil.
6. **Spolužiakom a kamarátom** treba primeranou formou povedať podstatu problému.
7. **Rešpektovanie spôsobu učenia.** Pre žiaka s ADHD je charakteristický globálny spôsob učenia. Dieťa vníma predovšetkým celok. Pokiaľ sa zameriava na jednotlivé časti, tak nesystematicky, na základe charakteristiky, ktorá ho zaujíma.

Tomuto spôsobu učenia sú tieto odporúčania:

- predkladať úlohy ako celok.
 - nechať zbierať informácie rôznymi cestami
 - záujem žiaka oživiť informáciami so života
 - získané poznatky spracovať ako prehľad
 - utváranie automatizmov
 - sledujem nielen to čo žiak robí, ale aj čo si o tom myslí
 - rozvíjať skupinovú prácu s výmenou názorov, nápadov.
 - pomôcky a úprava triedy sú významným prvkom pôsobenia na žiaka s ADHD.
8. **Nácvik metakognitívnych stratégií.** Sústavne vedieme žiaka k tomu, aby nepracoval rýchlejšie ako myslí, kontroloval svoju prácu a nepreskakoval z jednej úlohy do druhej
 9. **Sebakontrola a hodnotenie** sú veľmi ťažké. Sústavne vedieme žiaka k tomu, aby si uvedomoval svoje správanie, vedel ho ohodnotiť a snažil sa najskôr rozmýšľať a potom konať.
 10. Optimizmus a pevné nervy dospelých pri výchove žiaka s ADHD sú veľmi dôležité.

8.3. Výchova a vzdelávanie nadaných žiakov

Nadané deti majú potrebu učiť sa rýchlejšie, viac, ale hlavne iným spôsobom. Preto je vhodné pri práci s nadanými deťmi využívať rôzne metódy a formy práce:

- nechať deti rozmýšľať, objavovať a diskutovať (miesto vysvetľovania učiva)
- ukázať deťom vlastnú omylnosť, nemať pravdu za každú cenu
- nechať učebný proces viesť ich otázkami a záujmami aj za cenu toho, že sa odbočí od témy
- používať racionálne argumenty, zdôvodňovať svoje (učiteľove) požiadavky
- vypočuť deti, učiť sa od nich
- podporovať vnútornú motiváciu (ich vnútornú túžbu po poznávaní a činnosti)
- poznávať a vykonávať aktivity spolu s deťmi, s nadšením
- pripravovať im dostatočne stimulujúce úlohy, zadávať úlohy ako problém na riešenie
- diferencovať úlohy podľa záujmu a schopností žiakov (teda pripravovať rôzne
- stupne, druhy a úrovne aktivít)
- prejavíť záujem o ich vlastný (aj keď nie dokonalý) spôsob riešenia
- ponúkať dostatok zaujímavých aktivít, ale neočakávať, že sa ich zúčastní rovnako
- ochotne každé dieťa
- hodnotenie výkonov viesť formou diskusie, pýtať sa na názor žiaka
- pozitívne hodnotenie (zdôrazňovanie pozitívnej stránky žiackeho výkonu, nie chýb)
- byť deťom partnerom, pomocníkom, riešiť, poznávať a bádať spolu s nimi

Učiteľ pri práci:

- akceptuje žiaka s intelektovým nadaním a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti a správania
- zohľadňuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby
- rozvíja a stimuluje jeho poznávacie schopnosti
- dbá na všestranný rozvoj osobnosti žiaka, a to v oblasti kognitívnej, motivačnej, vôľovej i sociálnej
- vytvára podmienky pre začlenenie intelektovo nadaného žiaka do kolektívu
- pozitívne hodnotí žiaka a povzbudzuje ho.

Obohatením je rozšírenie, prehĺbenie učiva alebo učebných aktivít alebo oboznamovanie sa s témami celkom mimo školského obsahu. Časový priestor na obohatenie sa vytvára znížením opakovania, precvičovania učiva alebo redukovaním tém, ktoré už deti ovládajú. V užšom slova zmysle môže byť obohatenie aj samostatný predmet, v ktorom žiaci získavajú zručnosti v skúmaní, tvorivom riešení problémov, prezentácii v rámci nejakej zaujímavej oblasti.

Pri vzdelávaní nadaných sú využívané rôzne metódy, ktoré sa zameriavajú najmä na:

- rozvíjanie vyšších úrovní myslenia (analýza, syntéza, hodnotenie)

- kritické myslenie a argumentáciu
- tvorivé riešenie problémov
- používanie intuície a zdravého riskovania (tzv. risk-taking)
- skúmanie, bádanie, objavovanie
- prezentáciu
- samostatnosť
- spoluprácu
- sebaopoznanie
- sebahodnotenie

9. Edukácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Pre zabezpečenie výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) vytvárame tieto podmienky:

- **Vzdelávanie podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu**
 - Žiaci, ktorí sú **zároveň** evidovaní ako žiaci so ŠVVP postupujú podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu.
 - Učitelia primárneho vzdelávania v spolupráci so školskými špeciálnymi pedagógmi a školským psychológom vykonávajú depistáž žiakov pri zápise do prvého ročníka aj na vyučovaní, zameranú na rozlíšenie prejavov mentálnej a sociálnej zaostalosti a odporúčajú ich ďalšiu diagnostiku.
- **Úprava organizácie výchovy a vzdelávania a využitie špecifických edukačných metód a foriem**
 - využívame také stratégie edukácie, ktoré rešpektujú individuálne a skupinové osobitosti žiakov, ich lokálne a sociálne podmienky a umožňujú ich vzájomnú interakciu ako aj interakciu so sociálnym a kultúrnym prostredím, v ktorom títo žiaci žijú;
 - využívame formy motivačného hodnotenia ako prostriedok reálneho posúdenia ich schopností a možností ich ďalšieho rozvoja;
 - v záujme zlepšenia dochádzky a školskej úspešnosti, eliminácie predčasného ukončenia základnej školskej dochádzky a opakovania ročníka, spolupracujeme s rodičmi, zriaďovateľom a ďalšími organizáciami podieľajúcimi sa na ich výchove a vzdelávaní;
 - so žiakmi zo SZP, ktorí majú výchovné a vzdelávacie problémy, individuálne alebo skupinovo pracuje školský špeciálny pedagóg a školský psychológ;
 - v školskom klube detí sa žiakom v čase prípravy na vyučovanie venuje vychovávateľka,
 - na podporu začlenenia žiakov zo SZP sa triedne kolektívy spolu s triednymi učiteľmi zúčastňujú na skupinových aktivitách v poradenských zariadeniach.
- **Úprava prostredia, v ktorom sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje,**
 - v zlepšovaní materiálneho a technického vybavenia školy aj s ohľadom na žiakov zo SZP pokračujeme dopĺňaním a modernizovaním edukačných pomôcok.

10. Vnútny systém kontroly a hodnotenia žiakov

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získa informácie o tom, ako danú problematiku ovláda, ako s ňou dokáže zaobchádzať, aké sú jeho individuálne pokroky i nedostatky. Súčasťou hodnotenia by mal byť návod, ako by mal postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Prostredníctvom rôznych druhov hodnotenia sa snažíme posilňovať vnútornú a oslabovať vonkajšiu motiváciu k učeniu. Tento proces je postupný a dlhodobý. Prináša zmeny v práci učiteľov, ale aj pochopenie funkcie hodnotenia zo strany samotných žiakov, ale aj ich rodičov.

PRAVIDLÁ PRE HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIU ŽIAKOV V ŠKOLE

a) Všeobecne platné pokyny:

- Školský zákon 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní v znení neskorších predpisov a noviel,
- Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, platný od 1. mája 2011, a prílohy č. 2 - Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole
- Štátny vzdelávací program - časť vzdelávací program pre žiaka s príslušným zdravotným znevýhodnením

b) Vnútorne kritériá na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, ktoré sú súčasťou Klasifikačného poriadku ZŠ Janka Matúšku (príloha platného Školského poriadku).

c) Pokyny a odporúčania príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka.

Poznámka:

- Pri hodnotení a klasifikácii žiaka so zdravotným znevýhodnením budeme dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 školského zákona a vychádzať z odporúčaní príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka a príslušného štátneho vzdelávacieho programu – časť vzdelávací program pre žiaka s príslušným zdravotným znevýhodnením.
- Pri hodnotení a klasifikácii žiaka s vývinovými poruchami alebo žiaka so zdravotným postihnutím sa zohľadňuje jeho porucha alebo postihnutie.

Prvým krokom pre objektívne hodnotenie je získanie dostatočného množstva kvalitných podkladov. Učiteľ zhromažďuje podklady v priebehu celého školského roku a dodržiava:

ZÁSADY HODNOTENIA:

- a) pri hodnotení sú nastavené kritériá vecné, zrozumiteľné (ústne, známku, značkou, bodmi,),
- b) učiteľ pri hodnotení (priebežné, zovšeobecňujúce) bude primerane náročný, taktný,
- c) učiteľ berie ohľad na vekové zvláštnosti, na zakolísanie žiaka v priebehu roka z rôznych dôvodov (rodinné problémy, indispozícia,....) a na špeciálne vzdelávacie potreby,
- d) učiteľ je povinný preukázateľným spôsobom (zápis do TK, písomné oznámenie, osobný pohovor) oznámiť rodičovi všetky problémy v prospechu, správaní,
- e) učiteľ hodnotí to, čo žiak vie, zmyslom nie je „nachytať“ žiaka na tom, čo nevie,
- f) učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každej klasifikácie, hodnotí klady a nedostatky hodnotených prejavov či výtvorov,
- g) pri ústnom skúšaní oznámi výsledok okamžite, pri písomnom do 1 týždňa,
- h) učiteľ je povinný viesť sústavnú evidenciu o klasifikácii žiakov,
- i) ak je žiak chorý viac ako 1 týždeň, rozvrhne doplnenia učiva a spätne skontroluje,
- j) pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky za celé klasifikačné obdobie,
- k) pri určovaní klasifikačného stupňa učiteľ hodnotí výsledky objektívne, nesmie podliehať žiadnemu subjektívnemu, či vonkajšiemu vplyvu,
- l) prípadné problémy - sa prejednávajú na zasadnutiach pedagogických rád a preukázateľne sú o nich rodičia informovaní,
- m) na konci ½ roka v termíne, ktorý určí RŠ, zapíše triedny učiteľ výsledky do predpísanej dokumentácie,
- n) hodnotene žiaka vykonáva učiteľ formou klasifikácie, dopĺňa ho slovným ohodnotením výkonu žiaka.

Za klasifikáciu zodpovedá učiteľ predmetu.

Spôsoby získavania podkladov - hodnotiace nástroje

- ústne skúšanie (individuálny prejav a formou rozhovoru),
- písomné práce, testy,
- pozorovanie, konzultácia medzi vyučujúcimi (hodnotenie správania),
- projektové metódy,

- inscenačné hry,
- výsledky súťaží, olympiád,
- dotazníky, ankety,
- sledovanie postojov a prejavov žiaka, zaznamenávanie zmien (kladov aj nedostatkov),
- spolupráca s triednym učiteľom,
- žiakove portfólio.

Snažíme sa upustiť od tradičných postupov a nahradiť ich postupne novými, netradičnými. Vo veľkej miere sa využíva tzv. malá pochvala, vo viacerých obmenách. Neoddeliteľnou súčasťou je aj pravidelný kontakt s rodičmi žiaka, spolupráca s výchovnou poradkyňou, špeciálnym pedagógom, prípadne PPP. V niektorých prípadoch s kurátorom. Priebežné informovanie rodičov o školských výsledkoch je zabezpečené prostredníctvom žiackej knižky, prípadne slovníčkov na odkazy.

Od 1. ročníka školskej dochádzky vedieme žiakov k **sebahodnoteniu**. Postupne by žiak sám mal byť schopný vystihnúť, čo sa mu podarilo a v čom má ešte rezervy, čo je jeho silná stránka. Pre tento spôsob hodnotenia využívame rôzne formy (rozhovor, žiakove portfólio, dotazník a pod.).

Sebahodnotenie žiaka

Žiak je systematicky vedený k využívaniu a potrebe sebahodnotenia tak, aby dokázal:

- objektívne posúdiť svoje vedomosti a schopnosti,
- porovnávať názory, formulovať svoje myšlienky,
- prijať názory druhých,
- počúvať a vnímať ich,
- uvedomovať si klady a zápory,
- komunikovať,
- obhajovať vlastný názor,
- monitorovať a regulovať svoje učenie,
- hodnotiť svoje výkony, kvalitu svojej práce a schopnosť učiť sa,
- stanoviť si reálne ciele,
- plánovať metódy, ako dosiahnuť stanovené ciele.

Význam sebahodnotenia pre žiakov

Sebahodnotenie umožňuje žiakom:

- poznať svoje slabé a silné stránky, potreby pre ďalší rozvoj,
- hodnotiť svoj postup pri učení a jeho výsledky,
- plánovať proces učenia (ciele, metódy, výsledky),
- aktívne sa zúčastňovať na procese hodnotenia,
- rozvíjať pozitívne sebahodnotenie a sebaepochopenie,
- byť zodpovedný za svoje výsledky v učení,
- rozvíjať zručnosti, ktoré sú potrebné pre život,
- ***sebahodnotenie umožňuje všetkým žiakom zažiť pocit úspechu.***

Význam pre rodičov

Sebahodnotenie žiaka umožňuje

- pohľad na učenie žiaka,
- komunikovať so žiakom o učení,
- spolupracovať so žiakom na dosiahnutí jeho cieľa/cieľov.

Význam pre učiteľov

Sebahodnotenie žiaka umožňuje

- plánovať vyučovanie tak, aby zodpovedalo individuálnym potrebám žiakov,
- komunikovať s rodičmi a žiakmi,
- nastaviť realistické ciele,
- analyzovať a skvalitňovať vyučovanie.

Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Žiaci so ŠVVP majú právo na vzdelávanie, ktorého obsah, formy a metódy zodpovedajú ich vzdelávacím potrebám a možnostiam, na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré toto vzdelávanie umožňuje, a na poradenskú pomoc školy a školského poradenského zariadenia.

- Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením sa prihliada na druh a stupeň ich postihnutia.
- Riaditeľ školy môže preradiť mimoriadne nadaného žiaka do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka na základe komisionálnej skúšky.

Komisionálne a opravné skúšky

Pozri Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Postup do vyššieho ročníka

- a) Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.
- b) Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.
- c) Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných, dlhodobého pobytu v zahraničí. Žiak, ktorý nepospel v čase, keď plní povinnú školskú dochádzku, môže opakovať ročník len raz, vo výnimočných prípadoch, ak je to v prospech žiaka, aj viackrát.
- d) Žiak postupuje do vyššieho ročníka s celkovým prospechom „prospel“.

11. Vnútroštruktúrna kontrola a hodnotenia pedagogických zamestnancov

Základné princípy:

- Každý pedagogický zamestnanec musí dostať priestor pre svoj rozvoj a svoje uplatnenie.
- Iniciatíva, tvorivosť, kreativita jednotlivých pedagógov, to je základný stavebný kameň pre úspešnú prácu.

Hlavný cieľ hodnotenia pracovného výkonu PZ:

– zvyšovanie úrovne kvality edukačného procesu školy a skvalitňovanie personálneho riadenia a personálnych činností vedúcich zamestnancov školy.

Východiská pre hodnotenie PZ

1. Základné – legislatívne

- zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch,
- zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov a noviel,
- zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme
- zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

2. Špecifické – školské

- pedagogická koncepcia,
- ŠkVP, kompetenčný profil absolventa našej školy,
- koncepcia ľudských zdrojov (personálna stratégia školy),
- pracovný poriadok zamestnancov školy.

Kritériá hodnotenia

Sú rozpracované do **kompetenčného profilu pedagogického zamestnanca v ZŠ Janka Matúšku** – viac osobitný vnútorný predpis školy.

Sú to **klúčové kompetencie učiteľa** rozčlenené do 3 oblastí:

1. Oblasť edukácie - kompetencie pedagóga vo vzťahu k VVP.
 - A) plánovacie kompetencie
 - B) realizačné kompetencie
 - C) hodnotiace kompetencie
2. Oblasť mimoškolských a mimovyučovacích aktivít - kompetencie pedagóga v mimo vyučovacom čase.
3. Oblasť pracovného správania – tzv. normatívne kompetencie pedagóga – výkon a pracovné správanie zamestnanca.

Metóda a fázy hodnotenia

Metóda

- porovnávanie hodnotených s predlohou - Kompetenčným profilom učiteľa ZŠ Janka Matúšku - na základe posudzovacej číselno-slovnej stupnice.

Fázy:

1. obdobie získavania informácií a podkladov (zvyčajne september až júl)
2. spracovanie dokumentácie o pracovnom výkone – priebežne počas hodnotiaceho obdobia,
3. vyhodnocovanie pracovných výsledkov a správania pre záverečné hodnotenie - príprava na hodnotiaci rozhovor, zhrnutie hodnotenia do hodnotiaceho formulára,
4. hodnotiaci rozhovor - stanovenie nových úloh pre ďalšie obdobie.
5. následné pozorovanie (pomoc).

12. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

V súlade so zákonom č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa zameriavame na:

- vzdelávanie v inovatívnych metódach a stratégiách edukácie,
- rozvoj komunikačných zručností pedagogických zamestnancov,
- získavanie zručností v tvorbe projektov,
- učiteľské portfólio.

Formy vzdelávania:

- ponukové programy vzdelávacích akreditovaných inštitúcií,
- ponukové programy MPC Bratislava, alokované pracoviská Žilina a Banská Bystrica,
- vnútorný informačný servis kolegov,
- adaptačné vzdelávanie poskytované ZŠ Janka Matúšku
- samostatné vzdelávanie.

Viac v Pláne kontinuálneho vzdelávania pedagógov školy.